68STE JAARGANG No. 8156 — DINSDAG 8 MEI 1951 — VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.—, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versney.

Marshall toont keerzijde van medaille

President, Minister van Defensie en Stafchefs waren het eens

Washington. — Minister Marshall heeft voor de Senaats-commissie van onderzoek verder gezegd, dat, toen hij in September van het vorig jaar minister van defensie werd, de politiek van de Verenigde Staten was Formosa niet aan communistisch China over te dragen en zich tegen toelating van dit land tot de Verenigde Naties te verzetten. Van deze politiek is niet afgeweken en deze twee punten zouden buiten de wapenstilstandsvoorwaarden vallen, aldus de minister.

„In hun streven om het conflict tot Korea te beperken hadden de Verenigde Staten de steun van de meeste leden der Verenigde Naties. MacArthur wilde ons echter het risico laten lopen niet alleen van uitbreiding van de oorlog tot communistisch China, maar ook van een algehele oorlog met de Sovjet-Unie en dit zelfs ten koste van het verlies van onze geallieerden en het doen uiteenvallen van het verbond van vrije volken over de gehele wereld, hetgeen ook een aanval op West-Europa zou kunnen veroorzaken.

Ik acht het begrijpelijk, dat een commandant te velde wel eens bevelen van hogerhand krijgt, waarmee hij het niet eens is, maar wat het ontslag van MacArthur noodzakelijk maakte, was het feit, dat deze in het openbaar zijn misnoegen over de buitenlandse en militaire politiek van de Verenigde Staten uitsprak. Het was duidelijk, dat hij het niet langer eens was met de tot dusver door de Verenigde Staten gevolgde politiek, en daarom was er geen andere oplossing dan hem te ontslaan", aldus Marshall.

Marshall zeide de bezorgdheid van de stafchefs over de goederenexport naar communistisch China te delen; ook hij, zo voegde hij er aan toe, is voorstander van een verscherpte economische blokkade van dit land.

Bombarderen van Mandsjoerije

Marshall deelde verder mee, dat de stafchefs in December van het vorige jaar hadden voorgesteld MacArthur te machtigen de vliegtuigen van de Verbondenen toestellen van de tegenstander tot een bepaalde afstand over de Jaloe in Mandsjoerije te doen volgen. Dit voorstel had Marshall krachtig gesteund en het was door Truman en Acheson goedgekeurd. Toen het vervolgens aan de andere landen, die troepen in Korea hebben, werd voorgelegd, bleken deze er eenstemmig tegen gekant, zodat men het plan had moeten laten varen. Marshall verklaarde het vraagstuk van de blokkade van de Chinese kust met de andere landen besproken te hebben, maar de kwestie niet als een formeel voorstel te berde te hebben gebracht. De Verenigde Staten hebben een volledige economische blokkade ingesteld, de andere landen echter slechts een beperkte.

Het memorandum

Aangaande het memorandum van de verenigde stafchefs van 12 Januari, waarover MacArthur gezegd had, dat het voor een deel met zijn aanbevelingen voor een succesvol einde van de Koreaanse oorlog accoord ging, zei Marshall, dat de hierin vervatte „voorzichtige voorstellen" slechts na de volgende mededeling van MacArthur waren opgesteld:

1) dat hij ernstig bezorgd was over de gevechtsmoeheid van zijn troepen en

2) dat de Verbondenen Korea waarschijnlijk zouden moeten ontruimen, tenzij hij China zou kunnen bombarderen, een blokkade ter zee instellen en troepen van nationalistisch China gebruiken.

De stafchef van het Amerikaanse leger, generaal Collins, en de stafchef van de Amerikaanse luchtmacht, generaal Vandenberg, waren echter na een inspectiereis naar Korea tot de overtuiging gekomen, dat de toestand zich radicaal zou wijzigen, hetgeen ook inderdaad gebeurd is. De Verbondenen gingen over tot de aanval en hadden in Februari en Maart het initiatief. Marshall voegde er aan toe, dat ingevolge het rapport van de generaals Collins en Vandenberg de nationale veiligheidsraad van de Verenigde Staten het memorandum van 12 Januari nimmer in zijn geheel heeft goedgekeurd.

Korea en West Europa

Marshall verklaarde verder, dat MacArthurs voorstellen de militaire en politieke situatie in West-Europa rechtstreeks raakten. Ten aanzien van het voorstel, dat vloot- en luchtaanvallen tegen China zouden worden uitgevoerd, indien de Chinese communisten de strijdkrachten van de Verenigde Naties buiten Korea zouden aanvallen, antwoordde Marshall: „Die order is van kracht". Hij voegde er aan toe, dat naar zijn mening het bombarderen van communistische bases in Mandsjoerije geen overwinning in Korea zou brengen. Hij was er volkomen van overtuigd, dat de communistische bedreiging van Indochina door de gebeurtenissen in Korea beslist is uitgesteld, hetgeen ook gold voor de bedreiging van Siam.

Tegen instructie

MacArthur had een instructie van 6 December om geen openlijke verklaringen over de buitenlandse betrekkingen af te leggen, tenzij deze in Washington officieel waren opgehelderd. Het besluit om MacArthur van zijn functies te ontheffen werd genomen, nadat hij een verklaring had afgelegd, waarin hij de Chinese communistische leiders uitnodigde onderhandelingen te beginnen, waardoor het voorgenomen vredesplan van president Truman moest worden opgegeven. Aan MacArthur was meegedeeld, dat, indien de Chinezen de strijdkrachten van de Verenigde Naties buiten de grenzen van Korea zouden aanvallen, hij met bombardementen zou kunnen antwoorden. Een economische blokkade zou de militaire situatie beïnvloeden, maar zou, naar Marshall meende, geen ernstige belemmering voor de Chinezen zijn, daar hun eigenlijke aanvoer van oorlogsmateriaal uit de Sovjet-Unie kwam.

Geheime boodschap

Aan het einde van het verhoor van Maandag las minister Marshall aan de commissie een tot dusver geheim gehouden boodschap voor van de commissie van stafchefs aan MacArthur, die op 9 Januari verzonden werd in antwoord op MacArthurs aanbevelingen ten aanzien van uitbreiding van de oorlog. In deze boodschap werd o.m. verklaard, dat overeenstemming onder de Verbondenen en in het bijzonder onderhandelingen met de Engelsen vereist zouden zijn. Bij een blokkade zou de positie van Hongkong en de omvang van de handel tussen China en Engeland in het geding zijn. Aan een maritieme blokkade van de Chinese kust zou ontruiming van Korea door de geallieerden of stabilisatie van de positie der Verbondenen in Korea vooraf moeten gaan. In de boodschap werd aangedrongen op intensivering van de economische blokkade van China.

Recht tot het hart

In tijden van politieke crisis heeft men slechts overtuigingen; de deugden tellen niet.

Truman verdedigt zijn politiek

Het beste collectieve advies van het land staat achter hem

Washington — In een rede voor de nationale conferentie over de burgerlijke verdediging heeft Truman verklaard, dat de vrije landen de opmars van het communisme in Azië tot staan hebben gebracht en „de samenzwering van het Kremlin over de gehele wereld een zware slag terug hebben toegediend."

Zonder MacArthur met name te noemen laakte Truman diens „eigengereide" politiek voor Azië, die de gehele Westerse verdediging te gronde zou kunnen richten en een „geweldige Sovjet-Russische overwinning" zou kunnen opleveren. Truman verklaarde, dat „het beste collectieve militaire advies in dit land" zijn politiek om de oorlog in Azië te beperken steunde. „Onze politiek is gericht op de overwinning. Indien de agressors echter tot verdere actie overgaan, die de veiligheid van de Verenigde Naties in Korea bedreigt, zullen wij die actie tegengaan."

Truman geloofde, dat er grotere kans zou zijn om de „agressie in Korea" met geringer verlies aan manschappen tot stand te brengen door de huidige koers te volgen dan door het conflict uit te breiden. De president merkte op, dat velen het huidige debat over de buitenlandse politiek louter als een politieke krachmeting beschouwden. Er staat echter veel meer op het spel dan alleen maar de uitslag van de verkiezing. Het ging hier om de toekomst van de mensheid. Het voorstel, dat de Verenigde Staten communistisch China een ultimatum dienden te stellen, zou tengevolge hebben, dat de Verenigde Staten hun bondgenoten verliezen.

Truman sprak tot slot over „meer en meer tekenen" van spanning en onrust in het communistische kamp. In China heeft „het mislukken van het Koreaanse avontuur" de greep van de communistische regering verzwakt „er hebben op grote schaal arrestaties en executies plaats gehad."

Daarnaast wees Truman op de toenemende druk van de politiestaat in andere satelliet-landen. „Dagelijks vluchten er mensen over de grenzen van de landen achter het IJzeren Gordijn naar de vrije landen van Europa. Naar mate de agressieve tactiek van het Kremlin door collectieve verdediging van de vrije wereld gedwarsboomd wordt, wordt de nutteloosheid van het gehele communistische program aan de volken onder Sovjet-heerschappij hoe langer hoe duidelijker", aldus Truman.

NIEUWE KLACHT VAN SYRIE

Damascus — Syrië heeft een nieuwe aanklacht ingediend bij de Veiligheidsraad over de grensincidenten. Een woordvoerder van het Syrische ministerie van buitenlandse zaken heeft de Israëlische beschuldiging tegengesproken, dat Syrische troepen de gedemilitariseerde zone waren binnengetrokken. Berichten van het Meer van Galilea melden, dat Syrische troepen weer een nederzetting op de Oostelijke oever van het meer beschoten hebben. Uit het gebied, waar de laatste dagen gevochten werd, werden geen nieuwe incidenten gemeld.

Geen vorderingen.

Parijs — Maandag zijn de plaatsvervangers van de ministers van buitenlandse zaken der Grote Vier voor de 15e keer bijeen geweest. Een Westerse woordvoerder verklaarde, dat er geen vorderingen gemaakt zijn.

Opening van het nieuwe zittingsjaar der Staten

Tegen donkere internationale achtergrond een lening van 3 millioen en fonteinen

Hedenmorgen werd met het gebruikelijk ceremonieel het zittingsjaar van de Staten der Ned. Antillen op plechtige wijze geopend. De mariniers zorgden voor het militair schouwspel, in de Statenzaal waren de leden van de Regeringsraad, Raad van Advies, tSatenleden en genodigden, waaronder Z. H. Exc. Mgr. A. v.d. Veen Zeppenfeldt en zijn secretaris, pater A. Erkamp, aanwezig, terwijl wij op de perstribune o.a. Staatssecretaris Goetzen opmerkte.

Zijne Excellentie de wnd-gouverneur mr F. Jas, hield de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Heren Leden van de Staten der Nederlandse Antillen,

Nieuwe wetten brengen nieuwe zeden. Tot nu toe wilde de traditie, dat de Gouverneur, tredend in Uw Hoge Vergadering teneinde overeenkomstig de voorschriften der Staatsregeling Uwe zitting te openen, een overzicht gaf over de belangrijkste gebeurtenissen op staatkundig terrein in het verstreken jaar. Een zinrijke traditie zolang het zwaartepunt van het inwendige Bestuur bij de Gouverneur om de Nederlandse Antillen lag, zolang naar de letter van de wet zijn medewerkers in het Landsbestuur aan hem alleen verantwoording schuldig waren. Zó lang leidde de deferentie jegens U als vertegenwoordigers des volks er toe, dat de drager van de hoogste verantwoordelijkheid eenmaal per jaar aan U een overzicht gaf van wat er tot stand werd gebracht.

Indien ik thans echter mijn blik laat gaan over het afgelopen jaar, dan vind ik daarin als het ver-uit belangrijkste feit: de principiële wijziging, die door het afkondigen van de Interim-regeling, en het in werking treden van de thans geldende Landsregeling, is gekomen in de staatsrechtelijke positie van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen.

Weliswaar is hij het Hoofd van de Landsregering gebleven, doch de volle verantwoordelijkheid voor het sinds 7 Februari gevoerde en in den vervolge nopens de inwendige aangelegenheden van de Nederlandse Antillen, te voeren beleid jegens Uwe Vergadering, rust thans op de organen van het Rijksdeel de Nederlandse Antillen zelve.

Met name op de leden van de Regeringsraad.

Dit is een gelukkige ontwikkeling.

Een ontwikkeling, die de Nederlandse Antillen voor hun inwendig Bestuur maakt tot een geheel zelfstandig Rijksdeel, ingericht naar de beste beginselen van democratisch zelfbestuur. Het is dan ook mijn eerste taak U met deze ontwikkeling mijn oprechte gelukwensen aan te bieden, zoals de Gouverneur, die ons kort geleden verliet, deze reeds aanbood aan het vorige college op de dag van de inwerkingtreding der Landsregeling zelf.

Het zou mijnerzijds echter van gebrek aan inzicht in de gewijzigde staatsrechtelijke verhoudingen getuigen, indien ik desondanks toch zou vasthouden aan de traditie om mijnerzijds een breedvoerige verantwoording van het Bestuur in de verstreken periode te beproeven.

Verder moge ik overeenkomstig de traditie van een democratisch bestuur de blik richten naar de komende Regeringsperiode.

Weliswaar weten wij, stervelingen, weinig van wat de toekomst ons zal brengen, maar één ding meen ik met grote zekerheid te kunnen zeggen: dat de komende Regeringsperiode zich zal aftekenen tegen een donkere internationale achtergrond. Meenden de vrije volken der wereld zes jaren geleden voorgoed, althans voor lange tijd een einde te hebben gemaakt aan de dreiging van het oorlogsgeweld, niemand, die thans de internationale toestand overziet, kan ontkennen, dat het oorlogsgevaar niet slechts dichterbij lijkt dan ooit, maar dat de gevaren, die in een eventuele oorlog de volken bedreigen, groter zijn dan men zich ooit bij vroegere internationale conflicten kon voorstellen. De vernietigingsmiddelen, waarover de wereld thans beschikt zijn verder reikend, meer het hele maatschappelijk leven aantastend, desastreuzer in hun gevolgen dan die, waarmede de tweede wereldoorlog werd uitgevochten.

Het is tegen de achtergrond van die wereldsituatie, dat iedere Regering in deze tijd haar voornemens voor de toekomst moet plaatsen. Ook de Regering van de Nederlandse Antillen is er zich van bewust, dat dit Rijksdeel, hoezeer misschien ook in een relatief gunstige hoek van de wereld gelegen, toch door de algemene moeilijkheden niet onberoerd zal worden gelaten, alsmede, dat zij hare bijdrage, hoe klein die ook moge zijn, zal moeten leveren, om aan deze moeilijkheden het hoofd te bieden en ze te overwinnen.

Zoals reeds aan Uw College werd medegedeeld is de Landsregering voornemens met de voorbereiding van de ter Ronde Tafel Conferentie in behandeling komende onderwerpen zo spoedig mogelijk aan te vangen. Betreffen deze onderwerpen voornamelijk de verdere uitbouw van de aan de Nederlandse Antillen geschonken autonomie binnen de omlijsting van het Koninkrijk nieuwe stijl, ook aan de onderwerpen, welke rechtstreeks verband houden met het onlangs in werking getreden nieuwe staatsrechtelijk bestel van dit land, zal voortdurend de geëigende belangstelling en blijvende aandacht worden geschonken. Het streven zal erop gericht zijn, dat de onderwerpen, welke ingevolge de artikelen 1 en 2 van de Eilandenregeling tot de zorg van de eilandgebieden behoren, daadwerkelijk op 1 Januari 1953 aan deze zullen zijn overgedragen. De daarmede gepaard gaande wetgevende en administratieve arbeid zal een hoge wissel trekken op een ieder, die het gegeven wordt aan het hoge doel, de uitvoering van de

het nieuws van vandaag

Toen de Zusters, om ons slechts tot Curaçao te bepalen, naast de bewaarscholen, die zij hebben in het Sint Martinusgesticht, op Pietermaai, Santa Rosa, San Mateo en Mundo Nobo, hun bewaarschool op Montagne begonnen, zei de volksmond: „De Zusters zijn rijk!"

Deze mentaliteit verklaart het hele probleem van de Bewaarscholen van het Bijzonder Onderwijs: omdat het volk zulk een merkwaardige kijk op deze zaak heeft, als door dit gezegde verraden wordt, daarom kan het Gouvernement zo straffeloos de meest onrechtvaardige toestand op dit gebied laten voortbestaan.

In de jongste vergadering van de Staten vernamen wij een andere redenering, die niet volks was, maar evenzeer kant noch wal raakte: Er zijn twee Bewaarscholen van het Bijzonder onderwijs op Bonaire en geen Openbare. Daarom wordt het tijd, dat er één komt.

Het is dit jaar juist zegge en schrijve *honderd* jaar geleden dat de Zusters op Pietermaai met het Bewaarschool onderwijs begonnen zijn. Op het ogenblik hebben zij in dit Gebiedsdeel 26 Bewaarscholen, waarop medio September 1950 3268 kinderen waren. En tot op de dag van vandaag moeten zij zelf de gebouwen, hun onderhoud, de leermiddelen en het salaris van het personeel betalen. De inkomsten, waar zij over kunnen beschikken, krijgen zij op de betalende scholen van het schoolgeld der kleuters; op de andere scholen krijgen zij een vergoeding van ƒ 15.— per jaar per kind uit 's Lands kas. Daarbij komt nog de duurtetoeslag op het salaris der onderwijs krachten.

De 14 Openbare Bewaarscholen krijgen daarentegen niet slechts de gebouwen, hun onderhoud en de leermiddelen van het Gouvernement, maar ook de salariëring van de leerkrachten plus duurte toeslagen, ziekte verzekering, verlof en pensioen regelingen.

Zijn sociaal verantwoordelijkheidsgevoel heeft het Gouvernement slechts in zoverre uitgeleefd, dat het *wel* van de Zusters eist, dat aan hun onderwijs krachten hetzelfde salaris moet worden uitgekeerd als het Gouvernement betaalt.

Bewaarschool

„De Zusters zijn rijk", zegt de volkse mond, wanneer de Zusters opnieuw zo'n last van onrecht op hun schouders nemen ten bate van datzelfde volk. En de enige die het nog bonter maakt dan het volk is het zeer intellectuele Gouvernement, dat zegt: „Op het katholieke Bonaire zijn twee Bijzondere Bewaarscholen en geen enkele Openbare. Daarom wordt het tijd dat er daar één komt"

U vermoedt natuurlijk wel, wat het Gouvernement antwoordt, wanneer de katholieke belasting betaler vraagt waarom zijn katholieke bewaarschool niet door zijn belastingcenten betaald wordt: „De middelen gedogen het niet".

De middelen gedogen niet om recht te doen aan de katholieke bewaarscholen en deze schone reden is een mes, dat aan twee kanten snijdt: „We raken zo weinig mogelijk kwijt aan het katholieke onderwijs en houden zo veel mogelijk over voor het neutrale".

We laten onrechtvaardige toestanden op de katholieke Bewaarscholen voortbestaan omdat de middelen het niet gedogen en tegelijkertijd gedogen de middelen het wel, dat we een Openbare Bewaarschool (volledig gesubsidieerd) gaan openen op het katholieke Bonaire, waar zo wel de Playa als Rincon zijn bewaarschool heeft, al dragen ze dan ook in hun schamele inrichting de stigmata van het onrecht der „niet gedogende middelen".

U weet natuurlijk wel wat die niet gedogende middelen zijn?

„Een praatje voor de vaak".

verkregen Lands- en Eiland-autonomie, mede te werken. De veelheid van onderwerpen echter, welker constructieve behandeling de Landsregering zich als doel stelt, waarschuwt anderzijds, dat slechts wederzijds begrip en een eendrachtige samenwerking tot vrucht kan leiden.

In genoemd verband zullen de navolgende ontwerpen eerlang aan Uw College worden aangeboden.

Een Overdrachtslandsverordening houden overdracht van onderwerpen van overheidszorg aan de eilandgebieden ingevolge overgangsbepaling V der Eilandenregeling;

Een Landsverordening strafregeling eilandsverordeningen als uitvoering van artikel 82 Eilandenregeling;

Een Overgangsregeling Rechtstoestand Personeel verband houdende met overgangsbepaling VI en artikel 2, eerste lid, Letter E, punt 5, der Eilandenregeling;

Een Landsverordening tot wijziging van de verordening, houdende regeling van het gebruik van stoomketels in Curaçao als uitvoering van artikel 2, tweede lid, der Eilandenregeling;

Een Overgangsbepaling eilandencomptabiliteit als uitvoering van overgangsbepaling VIII der Eilandenregeling;

Een Landsverordening tot wijziging van het Koninklijk Besluit van de 27e April 1936 tot oprichting van een pensioenfonds voor Curaçaose burgerlijke landsdienaren, politiemilitairen, onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, het onderwijzend personeel van de R.K. Ambachtsschool „St. Jozef", het personeel van het beheerskantoor van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen en hunne weduwen en wezen;

Een Landsverordening tot wijziging van de pensioenverordening Burgerlijke Landsdienaren 1938;

Een Landsverordening tot wijziging van de Electriciteitsconcessieverordening.

Deze ontwerpen zijn, behoudens de in de 5e en 8e plaats genoemde, de Raad van Advies bereids gepasseerd.

Indachtig aan de artikelen uit de Interimregeling voor de Nederlandse Antillen nopens de samenwerking stelt de Landsregering zich op het standpunt, dat deze van de zijde van dit Land moet getuigen van gemeenschapszin en bereidwilligheid, ter vruchtbare behartiging mede van specifiek Antilliaanse belangen.

De landsverordening, welke zal bepalen in welke gevallen Uw College dient te worden geraadpleegd, indien de Landsregering door de Koning in de gelegenheid wordt gesteld van raad te dienen nopens een voor de Nederlandse Antillen verbindende wet of algemene maatregel van bestuur, zal U zeer binnenkort worden aangeboden.

Hoewel door overbekende factoren de middelen niet ten dienste staan om de landbouw in de Nederlandse Antillen bepaaldelijk te doen floreren, zal toch getracht worden voor de landbouwers gunstiger voorwaarden te scheppen. Teneinde de landbouwers van advies te kunnen dienen inzake de toepassing van een juiste bodembewerking zal begonnen dienen te worden met een scheikundig bodemonderzoek van landbouwgronden. Het onderzoek naar de oorzaken en bestrijdingsmogelijkheden van ziekten van en beschadigingen aan land- en tuinbouwgewassen zal sterk geïntensiveerd worden. De ontwikkeling en uitbreiding van de melkvee-bedrijven wordt sterk geremd door de onbevredigende toestand op het gebied van de melkafzet. Er zal worden overwogen op welke wijze daarin verbetering te brengen is.

De bedammingswerkzaamheden op de Benedenwindse Eilanden zullen naar gelang van de middelen worden voortgezet. De commissie, welke tot taak heeft een verordening te ontwerpen, houdende o.a. bepalingen tot het wegnemen van belemmeringen m.b.t. het uitvoeren van werken t.b.v. de grondwaterhuishouding zal eerlang met een voorstel komen. Het wil voorkomen, dat deze verordening spoedig tot stand zal moeten worden gebracht.

Het stadsbeeld zal zoveel mogelijk verfraaid worden door de aanleg van nieuwe plantsoenen en het op daarvoor geschikte plaatsen opstellen van fonteinen. De bestaande plantsoenen zullen worden verbeterd. In de proeftuin op Cas Corá zal worden voortgegaan met het onderzoek inzake gemechaniseerde irrigatiemethoden, verkoop aan het publiek van goed plantmateriaal, goede kunstmestmengsels en het importeren en beproeven van droogtebestendige gewassen, welke voor deze eilanden van belang kunnen zijn.

De grote uitbreidingswerkzaamheden bij de zeewaterdistillatie-inrichtingen zijn door bijzondere omstandigheden enkele maanden ten achter bij het opgestelde werkschema, doch door bereidwillige medewerking van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij en de Lago tot waterlevering, kunnen grote distributiemoeilijkheden worden opgevangen. De uitbreidingsplannen voor waterproductie — en distributiewerken komen eerst in 1952 gereed, waardoor het verzorgingsgebied van Willemstad en omgeving gemengd water zal krijgen van 80% gedistilleerd en 20% grondwater. De economische vooruitgang en de behoefte aan meer hygiënische levensvoorwaarden van de bevolking rechtvaardigen nieuwe watervoorzieningsprojecten in de districten zowel op Aruba als op Curaçao.

De bijzondere aandacht zal ook de verdere ontwikkeling van de Watervoorziening op het eiland Bonaire en de Bovenwindse Eilanden hebben. Er zal een bijzondere studie worden gemaakt van de mogelijkheid tot aanwending van stadsvuil als brandstof voor het distilleren van zeewater. Met name zal dit kostenbesparend kunnen werken.

De Regering maakte in haar op 1 Mei jl. voor Uwe Staten afgelegde verklaring reeds gewag van haar bezorgdheid voor 's Lands financiën.

Binnenkort zal Uw College de Memorie van Antwoord op de begroting voor het dienstjaar 1951 geworden. Deze begroting zal, ondanks het feit, dat de raming der middelen met een aanzienlijk bedrag zal kunnen worden verhoogd, een tekort vertonen van rond ƒ 3.000.000. Aan Uw College, zal in verband daarmede worden voorgesteld over te gaan tot het sluiten van een lening om dit tekort te overbruggen. De Landsregering meent aan die maatregel voorshands de voorkeur te moeten geven boven het treffen van fiscale maatregelen. Na voorlopig onderzoek werd enerzijds aangenomen, dat het tekort op de begroting mede een gevolge is van het feit, dat in de laatste jaren een programma van grote werken onder handen is genomen, dat in verband met het tijdbestek van uitvoering zeer zwaar, wellicht te zwaar, geworden is voor de draagkracht van 's Lands middelen. Anderzijds geeft de immer voortschrijdende stijging van de kosten van de gewone dienst reden tot bezorgdheid, een onderwerp, hetwelk ook Uw College blijkens gewisselde begrotingsstukken zeer ter harte gaat. Evenwicht tussen ontvangsten en uitgaven zal evenwel moeten worden bereikt. Ik meen echter op het huidig moment te mogen volstaan met Uwe Staten de verzekering te geven, dat de Landsregering terzake diligent zal zijn.

Alhoewel de deviezenpositie van de Nederlandse Antillen vooral ten aanzien van de harde valuta geen reden tot bezorgdheid geeft, wordt het, zolang geen vrije omzetting van de voornaamste internationale valuta's mogelijk is, wenselijk geacht de deviezenbepalingen, welke reeds inzake de invoer van goederen op soepele wijze worden toegepast, te handhaven, teneinde de controle op de besteding der verstrekte valuta's te behouden en eventuele kapitaalvlucht te kunnen voorkomen. Ten aanzien van de zwakke valuta's wordt opgemerkt, dat de saldi hierin thans nagenoeg zijn uitgeput, waardoor de aankopen in zwakke valutalanden in feite ten koste van het Antilliaans harde valutabezit geschieden. Handhaving van de deviezencontrole is mede hierdoor vooralsnog geboden. De Curaçaose Bank, welke de positie van de deviezenfonds vervult en als zodanig grote bedragen in buitenlandse valuta's moet aanhouden, zal ernaar moeten blijven streven hare reserves zoveel mogelijk op te voeren teneinde onvoorziene monetaire moeilijkheden te kunnen opvangen zonder haar credietwaardigheid te verzwakken. Een voorzichtige bankpolitiek, zoals door de Directie van deze Bank wordt gevoerd waarborgt de stabiliteit en de koopkracht van de Antilliaanse gulden. De door de Curaçaose Bank uitgegeven bankbiljetten worden door haar goudbezit met ruim 100% gedekt. Het muntbiljettenfonds en het muntfonds hebben een toegoed van onderscheidenlijk ƒ 1.523.000.— en ƒ 1.241.000.—, welke bedragen in beheer zijn bij de Curaçaose Bank.

Het coördinatie College Nederland — Nederlandse Antillen zal binnenkort wederom bijeenkomen ter bespreking van enige onderwerpen van financiële en economische aard de beide Rijksdelen betreffende.

De gewijzigde staatkundige verhoudingen maken het nodig, dat het ontwerp-landsverordening, houdende bepalingen betreffende de vestiging van zaken, waaromtrent Uw College reeds een voorlopig verslag uitgebracht, in overeenstemming wordt gebracht met de beginselen van de Interim- en Eilandenregeling, Vertrouwd mag worden, dat deze onvermijdelijke vertraging van korte duur zal zijn. Intussen zal Uw College tussentijds een kleine wijziging van de bestaande regeling worden voorgesteld. Geen enkele poging zal worden nagelaten om het industrieën aantrekkelijk te maken zich in de Nederlandse Antillen te vestigen. De daardoor zich verbredende welvaartsbasis is een belang, dat de voortdurende aandacht van de Regering zal hebben.

Het voornemen bestaat aan Uw College een ontwerp-landsverordening aan te bieden waarin de mogelijkheid wordt geopend aan industrieën faciliteiten te verlenen, waardoor de vestiging wordt gestimuleerd.

De Landsregering is daarnevens van mening dat in overweging kan worden genomen enig particulier initiatief tot toeristenhotelbouw financieel te steunen, indien zal blijken, dat deze vorm van toeristen-industrie alleen op die wijze zal kunnen worden gestimuleerd.

Een wettelijke regeling inzake de prijs-stop is in voorbereiding.

In de tweede helft van 1951 zal met het in gebruik nemen van de nieuwe veerboten een belangrijke verkeersverbetering zijn bereikt, zowel uit het oogpunt van personen vervoer als i.v.m. het feit, dat deze boten tevens als brandblusboten dienst kunnen doen, hetgeen de veiligheid van de haven van Curaçao ten goede komt.

In de loop van dit jaar zullen de verbeteringen aan de particuliere werven in de St. Annabaai haar beslag krijgen.

Aan de nieuwe haven in het Schottegat wordt gestadig gewerkt. Gehoopt wordt, dat deze haven in 1952 in gebruik zal kunnen worden genomen.

Aan de gebrekkige outillage van de haven van Aruba zal dit jaar een einde komen door de aanleg van een havenemplacement. Moge het tot stand brengen van dit werk de scheepvaart op dit eiland bevorderen.

M.b.t. de luchtvaart kan worden medegedeeld, dat in de loop van het nieuwe zittingsjaar van Uwe Staten diverse daarmede samenhangende werken ten einde zullen worden gebracht, met name de afwerking van de nieuwe startbaan van het vliegveld Hato, waarvan, naar het zich laat aanzien, de eerste 1700 M. lengte nog vóór de inval van de volgende regentijd in gebruik zal kunnen worden genomen, en het uitvoeren van werken op Aruba om het vliegveld Dakota, dat voornamelijk voor de doorgaande luchtlijnen van het Caraïbisch K.L.M.-net zulk een belangrijke plaats is gaan innemen, verder geschikt te maken voor het zwaardere verkeer. De steeds verder gaande ontwikkeling van de luchtvaart heeft uitbreiding van het ter beschikking staand ambtelijk apparaat met zich meegebracht. De zgn. luchtverkeerbeveiliging en de meteorologische dienst namen daarbij een belangrijke plaats in.

Met het oog op de intensieve uitbreiding en modernisering van het luchtverkeer gedurende de laatste jaren is het nodig op korte termijn over te gaan tot aanpassing van de uit het jaar 1935 daterende verouderde voorschriften aan de internationale wetgeving. De nodige ontwerpen dienaangaande zijn in voorbereiding.

De Nederlandse Antillen hebben de huidige plaats in de internationale luchtvaartwereld verworven mede omdat de ontwikkeling van de plaatselijke outillage gelijke tred heeft gehouden met de voortdurend hogere eisen, welke op luchtvaartgebied worden gesteld. Nagegaan zal worden of dit ook voor de toekomst op eigen kracht mogelijk zal zijn.

Hoewel de omvang van het telegraafverkeer iets terugliep stegen de inkomsten als gevolg van gewijzigde tarieven in het buitenlands verkeer. Verwacht wordt dat het telegraafverkeer niet verder zal teruglopen.

Voorbereidingen zijn gaande om de Morse-telegraafverbinding met Nederland te vervangen door een radio-teletype-verbinding. De groei der automatische telefoonnetten op Aruba en Curaçao vindt gestadig voortgang.

In Willemstad wordt gewerkt aan de aanleg van 350 nieuwe telefoonaansluitingen. Te Oranjestad op Aruba zullen 100 nieuwe aansluitingen worden uitgevoerd, evenals te St. Nicolaas. Met de uitbreiding van de Centrale Bonaire met 50 nummers kan worden aangevangen zodra de hiervoor benodigde gelden worden gevoteerd. Overwogen zal worden op welke wijze verbetering kan worden gebracht in het inter-insulairtelefoonverkeer.

Met kracht zal gewerkt worden aan de verbetering van stads- en buitenwegen op de eilanden voor zover de landsmiddelen zulks toelaten. Vooral de zorg voor de buitenwegen heeft de bijzondere aandacht.

Zowel de vaste oeververbinding als het gebrek aan parkeerruimte te Willemstad blijven urgente vraagstukken, welke in studie zijn. Met de a.s. overdracht van Openbare Werken aan de eilanden zullen deze gemeenschappen zelfstandig in staat gesteld worden zich intensief met hetgeen onder deze tak van dienst ressorteert te occuperen.

Behalve de bij voorbaat door Uwe Staten in de vergadering van 12 April j.l. toegestane credieten voor scholenbouw zal de Landsregering daaraan voor 1951 en 1952 zo mogelijk nog gaarne de nodige credieten toegevoegd zien teneinde op Curaçao, Aruba Bonaire en Saba het schoolruimte-vraagstuk te verlichten om daarna dit vraagstuk aan de Eilandraden ter verdere oplossing over te dragen. Door de opleiding op ruime schaal van leerkrachten benoembaar tot onderwijzers vierde en derde klasse, zal de omzetting der scholen voor gewoon lager onderwijs A in die voor gewoon lager onderwijs B. in het komende dienstjaar aanzienlijke vorderingen kunnen maken om per 1 September 1953 voltooid te zijn. Verhoging van het peil van het volksonderwijs zal door het aannemen van het bij Uwe Staten aanhangige ontwerp tot wijziging der Onderwijsverordening ten zeerste worden bevorderd.

Een wettelijke regeling van het beroeps- of nijverheidsonderwijs zal aan Uwe Staten ter goedkeuring worden aangeboden. Het bibliotheekwezen zal worden uitgebreid, zodat in alle bevolkingscentra boeken geleend zullen kunnen worden.

Binnenkort zullen Uwe Staten voorstellen bereiken tot de uitvoering van een effectieve bestrijding van de gele koorts muskiet in de Nederlandse Antillen. De medische outillage van de vlieghavens is in studie. Er wordt naar gestreefd deze in zodanige staat te brengen, dat bij vliegrampen de nodige eerste hulp kan worden geboden.

De aanleg van een nieuwe Veelandingspier te Parera is een dringende eis ter verzekering van een geregelde vleesvoorziening.

Met volledige eerbiediging van de ouderlijke rechten en erkenning van de rechten van particuliere jeugdbewegingen zal een weg gevonden moeten worden de jeugdzorg wettelijk te regelen en zullen, hierop vooruitlopend, in nauwe samenwerking met reeds bestaande instellingen jeugdorganisaties worden gesteund.

Het maatschappelijk werk in de ruimste zin des woord zal krachtdadig worden voortgezet. Reeds is Uw College bekend, dat met U zo spoedig mogelijk overleg zal worden gepleegd nopens de herziening en uitbreiding van de sociale wetgeving, voor zover zulks in overeenstemming is met de draagkracht van de bevolking. De bestaande sociale wetgeving zal ook, waar nodig, worden aangepast aan de internationale normen. Het weeropvatten van de volkswoningbouw met het oogmerk om daarmede daadwerkelijk tot krotopruiming, sanering, en stadsverfraaiing te komen, is ernstig in overweging

De gestadige groei van de bevolking wijst op de noodzaak een plan te ontwerpen om het in de nabije toekomst te verwachten aanbod van arbeidskrachten op te kunnen vangen. In overweging is een landsverordening in leven te roepen, waarin de voorwaarden zullen worden opgenomen waaraan een levensverzekeringsbedrijf zal moeten voldoen om in de Nederlandse Antillen te kunnen arbeiden terwijl het in de bedoeling ligt het toezicht op dezulken door een verzekeringskamer te doen uitoefenen. In overweging is de regeling inzake minimum-lonen in de praktijk daadwerkelijk toe te passen.

Ik moge deze opsomming van de voornemens der Regering voor de komende zitting der Staten besluiten met de wens uit te spreken, dat het komende regeringsjaar door een goede en vruchtbare samenwerking tussen de Regeringsraad en Uwe Hoge Vergadering zal worden gekenmerkt. Veel wetgevende arbeid zal van U worden verlangd; het volk der Nederlandse Antillen zal van U verwachten, dat Gij Uw nieuw verworven rechten om de Regering door Uw kennis van zaken en Uw inzichten in de belangen des Lands bij te staan in de vervulling van haar moeilijke taak, niet het minst door Uw opbouwend oordeel, ten volle zult benutten.

Tenslotte rust op mij de aangename plicht, Mijnheer de Voorzitter, het College der Staten, de Raad van Advies, de burgerlijke ambtenaren, de Zee- en Landmacht en allen die in het afgelopen zittingsjaar hun steun hebben willen verlenen in de uitoefening van de taak der Regering dank te zeggen, daarbij de verwachting uitsprekende dat de Regering ook in het nieuwe zittingsjaar wederom op hun medewerking en steun zal mogen rekenen tot heil der Nederlandse Antillen.

Moge de hulp des Allerhoogsten ons allen daarin bijstaan.

Met deze wens verklaar ik de gewone zitting van de Staten der Nederlandse Antillen geopend.

ARUBA

NAJDORF, DE ARGENTIJNSE KAMPIOEN EN GROOTMEESTER NAAR CURACAO EN ARUBA

Op zijn terugreis naar Argentinië, na zijn deelname aan het Internationale Schaaktournooi te New York in Juni a.s., zal de Argentijnse Grootmeester M. M. NAJDORF, (winnaar van het onlangs te Amsterdam gehouden Wereldschaaktournooi), ons omstreeks Juli a.s. komen bezoeken om simultaan-seances te houden op Curaçao en Aruba.

Belangstellenden zullen door de Westindische Schaakbond in de gelegenheid worden gesteld, hun krachten met die van een Grootmeester te meten.

Wij komen hier binnenkort nader op terug.

CURACAO

OPENING STATEN.

Hedenmorgen werd met het gebruikelijk ceremonieel het zittingsjaar van de Staten der Ned. Antillen op plechtige wijze geopend. De mariniers zorgden voor het militair schouwspel, in de Statenzaal waren de leden van de Regeringsraad, Raad van Advies, Statenleden en genodigden — waaronder ZH Exc. Mgr. v.d. Veen Zeppenfeldt en zijn secretaris pater A. Erkamp — aanwezig, terwijl wij op de perstribune ea. Staatssecretaris Goetzen opmerkte.

Voor de toespraak, welke de wnd.-gouverneur, mr F. Jas, hield, verwijzen wij elders in dit blad.

GEEN ELGA MAAR ELECTRA

In onze berichtgeving van gisteren onder het hoofd „Havenmoeilijkheden bij Begroting" komt in de laatste alinea voor, dat de inventaris van „Electra" op iets meer dan een half miljoen werd geschat, terwijl dit volgens de Elga directie hoger moest zijn. De aandachtige lezer zal wel begrepen hebben, dat voor Elga-directie gelezen moet worden „Electra directie". Redres leek ons noodzakelijk.

DIEFSTAL

Mej. C. deed aangifte van diefstal van ƒ 50.— uit een kamer in de Penstraat. Een tijdje geleden werd er aangifte gedaan van diefstal van een doos met parfumerie artikelen. Aangehouden werd C., die daarvan verdacht werd.

RADIO-TELEVISIE CONGRES

In Madrid werd onlangs een radio-televisie congres gehouden, waarop de Z. E. Paters Holterman en Roghmans aanwezig waren.

Dit congres stond onder auspicien van de Unda.

VOORTZETTING CVB VERGADERING

De op 26 April j.l. verdaagde jaarlijkse algemene ledenvergadering van de CVB zal morgenavond 8 uur in de St Thomasclub worden voorgezet.

WEERSGESTELDHEID

De temperaturen waren 31 en 26 C, resp. 87,9 en 78,8 F.. De windsnelheid was 20 knopen max., 10 knopen min., er was géén neerslag.

FOCUS.

„Focus" nr. 7 is een extra dik nummer geworden. En geen wonder, want wanneer er een goed gedocumenteerd verslag in voorkomt van de in Amsterdam gehouden Fotobeurs, dan kan men het met het aantal gewone pagina's niet af, wil men de andere rubrieken tenminste niet overslaan.

Wij willen hier enkele nieuwigheden noemen, Dick Boer schreef een nieuw boek, dat interessant zal zijn, n.l. „Hoe gebruik ik mijn kleinbeeld-camera" wij vinden een beschrijving van de Contax IIIA met ingebouwde belichtingsmeter, er zijn ontwikkeltanks verschenen met zelfladende spiraal, zodat moeilijkheden die voorkomen bij het inzetten van de film vermeden den. De prijs bedraagt sle ƒ 18,75 Ned. Crt, er is een riant verschenen op de Exacta en wel een goedko uitvoering van de Exacta V een een-ogige spiegelreflex matglas en prisma zoeker. een mogelijkheden in één raat met zelfs verwisselbare tiek.

De Voigtländer liet de „Pr nent" zien met verwisselbare tiek, het balgsysteem — wa gen wij wel wat bezwaren ben — werd verlaten. Italië vertegenwoordigd met de flex, een k.b. reflex met prisma, het verdwijnen van beeld bij het opklappen van spiegel wordt vermeden, o een zoekerlens wordt vrij ven, waardoor men het beeld ware grootte terugziet.

De Kodak Retina kwam een opwindsleutel. En zo zo wij nog veel meer kunnen men. Er staat in dit nummer een prachtige kleurenplaat op nomen, voorts de overbeke rubrieken en alles wat de man interesseert.

NIEUWS VAN OVER

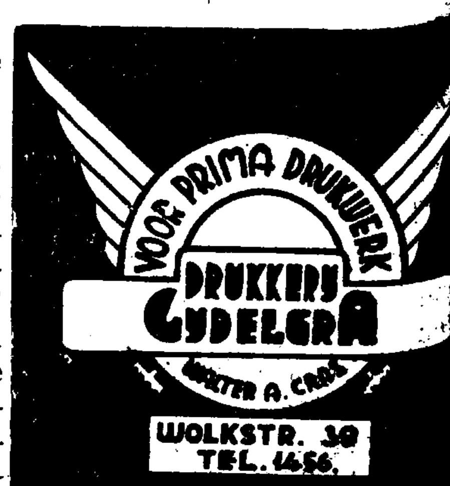
HAAKON NAAR LONDE

Oslo. — Koning Haakon van Noorwegen zal van 5 7 Juni een officieel bezoek het Britse koningspaar bren zo is officieel te Oslo be tigd.

Volgens een mededeling het koninklijk paleis zal de ning met het koninklijke v tuig „Norge" reizen. Na officieel bezoek zal hij in Noorse ambassade te Lon verblijf houden.

Generaal kapittel O.F.M.

Maastricht. — Op 26 April te Assisi in Italië het gene kapittel worden gehouden de paters Minderbroeders der hele wereld ter verkiezing een nieuwe generaal der Min broeders wegens het aftre van de tegenwoordige gener pater Pacificus Perantoni.

Tom Poes en de geheimzinnige sleutel

sukkels!" riep Super. „Daar zitten ze nu op hun vaatje! ...geld en zonder politiepenning! Haha! Nu gaan wij weer ...met die commissaris praten, Hiep! Nu kan hij ons niets meer ...We zullen hem in een hoek drukken! Weliswaar is er geen ...in deze mijn, maar komaan! We zullen wel weer iets nieuws ...!"

...is het, baas!" riep Hieper. „Niet getreurd, zeg ik altijd maar! Daar zitten ze nu op hun vaatje! Die sukkels zijn we kwijt, Daar zullen we geen last meer van hebben!"

...kkels op vaatje!" dacht de Indiaan, toen de booswichten ...de deur verdwenen. „Is iets fout! Niet in orde! Op vaatje!"

...daar had hij gelijk in. Heer Bommel en Tom Poes hadden ...ér benauwd! De lont werd steeds kleiner....

Het verhaal wil, dat de tegenwoordige nakomelingen van de Indianen onbetrouwbaar en lui zouden zijn. Ik kan dit echter tegenspreken. Kijk bijvoorbeeld eens naar de inboorling, die heer Bommel en Tom Poes in zijn kano naar het eiland heeft gebracht. Liep hij weg, toen de toestand gevaarlijk werd? Ging hij een eindje wandelen, toen het zitten bij de deur eentonig werd? Neen! De trouwe man sloot de ogen en deed een slaapje. Maar denk niet, dat dat luiheid was! Hij bleef waakzaam, zelfs in zijn dommel.

Want, zodra Super en Hieper bij een kromming van de gang binnen het gehoor kwamen, schrok hij wakker en sprong achter een rotsblok. De beide schurken passeerden hem rakelings zonder hem op te merken, terwijl ze luidkeels schertsten en de gewelven met hun gejoel vulden.

COP. MARTEN TOONDER STUDIO

...et Onderwijs en de nieuwe vrijheid

door

H. Hermans

...vandaag zes jaren geleden brak over Nederland de nieu... ...heid los!

...mig en luidruchtig.

...gedurende de jaren der bezetting had men zich bezig ge... ...met de vraag: áls de vrijheid tot ons terugkeert hoe moe... ...haar dan gebruiken? Moeten wij dan doen alsof er niets ...is en terugkeren tot het oude? Moeten wij alleen maar ...llen, of ook vernieuwen?

...vraag rees met name ook voor het onderwijs.

> **Op de Zaterdag 5 Mei j.l. gehouden Onderwijzersdag van Don Bosco, heeft de heer Hans Hermans, Hoofd van de Regerings Voorlichtingsdienst een rede gehouden over „Het Onderwijs en de nieuwe vrijheid", die nadere overweging zeker waard is.**
>
> **Hieruit gaat een uittreksel van de belangrijkste pericopen.**

...wel in Londen als in Ne...zelf had men zich daarbezig gehouden.

...ster Bolkestein, die met ...kabinet de Geer naar En... was uitgeweken en die ...hele staatkundige geschie... van Nederland een der ...ge, zo niet de enige be...man was, die niet slechts ...sche maar ook de pae...gische zijde van het onder... door en door kende, voelde ...sterk getroffen door de ...e, waarop het onderwijs in ...Angelsaksische landen in ...st was gesteld van de vor...g der burgerdeugd, waaruit ...vaderlandsliefde, de discipli...en de moed voortkwamen, ...rmee deze volken hun taaie ...d voerden tegen de natio...socialistische bedreiging. ...wierp zich op de studie van ...onderwijs zowel in Engeland ...in Amerika en kwam tot de ...clusie, dat Nederland daar ...de bevrijding veel van zou ...nen en moeten leren.

...ijn ervaringen bevestigden ...n in de overtuiging, dat het ...llectualisme in evenwicht ...est worden gebracht door ...onde lichaamsoefening, door ...ontwikkelen van het gevoel ...r schoonheid en — niet in de ...ste plaats — door het bij...ngen van begrip en zin voor ...godsdienst. Dit alles zou ...n overkoepeling moeten vin...n in de vorming van de ge...enschapszin, de vorming van ...staatsburger.

Met deze gedachten aan een ...damentele onderwijs-vernieu...ng keerde hij na de bevrijding ...ar Nederland terug.

Ook dáár had men gedurende ...bezetting zijn gedachten over ...vernieuwing van het onder...is laten gaan.

En ook daar was men tot ...rtgelijke conclusies gekomen. Zo vielen de uit ballingschap ...ruggekeerden en de in patria ...achtergeblevenen elkander na ...oorlog, na de bevrijding, el...der ontroerd in de armen en ...oefen elkander die dure eed ...n de onderwijsvernieuwing.

Het was niet de eerste maal, ...at men in Nederland deze ...reet slaakte als een kreet van ...erlossing uit de moeilijkheden ...er gemeenschap.

Aanpassing aan de eisen van ...et maatschappelijk leven is na...lien altijd het streven van de ...onderwijshervormers gebleven. Aangezien echter de behoeften ...n de eisen van het maatschap...elijk leven eindeloos geva...rieerd zijn, moest deze tendenz ...aanpassing aan deze eisen ...leiden tot een voortdurend ...ere differentiatie in het on...erwijs. Steeds groter werd het ...antal schooltypen — en waar ...men geen voldoende aanleiding ...vond om weer een nieuw type te creëeren, daar paste men binnen de bestaande schooltypen aan door uitbreiding van het leerplan met een of ènkele nieuwe vakken.

Dat men op die manier ófwel het gevaar van overlading opriep ófwel de eenheid van het onderwijs bedreigde, dat men de onderlinge aansluiting tussen de verschillende schooltypen, die allemaal oorspronkelijk als eindonderwijs waren opgezet maar tenslotte allemaal probeerden aan te haken bij een of andere vorm van vervolgonderwijs, was in de jaren voor de oorlog al duidelijk.

In dat betrekkelijk stille water van gedegen rapporten en niet minder gedegen boeken vielen toen na de oorlog eensklaps de nogal harde woorden van Dr Bolkestein en degenen, die met hem de mouwen hadden opgestroopt om het onderwijs te vernieuwen.

Overlading van het leerprogram dat was naar hun hart gesproken.

Geen voldoende eenheid in het onderwijs door de steeds voortschrijdende differentiatie: inderdaad, maar om die eenheid te krijgen zou het niet voldoende zijn zich te verdiepen in de aanpassingsproblemen.

Eenheid kon men alleen krijgen wanneer men het hele onderwijs in al zijn bestaande schooltypen van dezelfde geest doordrong: van een nieuwe geest, niet meer van intellectualistische overlading maar van een geest van persoonlijkheids- en karaktervorming.

Met veel verve en veel begeestering werden deze gedachten naar voren gebracht en zij lieten niet na indruk te maken.

Het duurde echter niet lang of het eerste enthousiasme bekoelde.

In de eerste plaats was men tot de erkenning gekomen, dat men het bestaande onderwijs niet zo maar ter zijde kon schuiven met een beroep op de noodzaak van persoonlijkheids- en karakter-vorming, dat men dit niet kon veroordelen met de dooddoener van het intellectualisme. In naam apelleerden de vakken (de meeste tenminste) die in de bestaande scholen werden gedoceerd wel aan het verstand, maar in feite boden zij tal van mogelijkheden voor de ontwikkeling van de andere menselijke faculteiten.

In de tweede plaats: men had zich wel sterk beziggehouden met het opsommen van allerlei zaken, die men graag aan het onderwijs toegevoegd zag, maar men verzuimde lichtelijk om aan te geven wat er dan uit de bestaande onderwijsprogramma's moest vervallen, wilde men voor al deze nieuwe dingen ruimte vinden.

In de derde plaats leerde men toch wel iets critischer zien naar de onderwijssystemen in de Angelsaksische landen, met name in Amerika.

In de vierde plaats leidde het culturele contact in het verband van de Benelux-landen tot kennismaking met het Belgische onderwijssysteem, dat na de afscheiding in 1830 op een heel andere manier dan in Nederland uitgroeide, en waarin, tenminste voor wat de vormen van algemeen vormend onderwijs betreft, de eenheid van het onderwijs in zijn geheel veel beter tot zijn recht komt.

Tenslotte kwam men tot de erkenning, dat naarmate men persoonlijkheids- en karaktervorming meer op de voorgrond ging stellen, men automatisch steeds meer nadruk ging leggen op de school als een verlengstuk van de **ouderlijke** opvoeding. Men raakte op een terrein, waarop de Staat niet dan met de grootste voorzichtigheid, niet dan schoorvoetend, aan het experimenteren mág slaan.

Inplaats van het enthousiaste „nu of nooit" uit de dagen onmiddellijk na de bevrijding, trad dus in de volgende jaren een meer voorzichtig: Poco poco.

Dit poco-poco hield niet in, dat overeenkomstig het bekende: zij dronken een glas en zij lieten alles maar zo als het was, niets werd gedaan. Er is hard gewerkt, zowel op het departement als in de kring van het onderwijs zelf.

Verreweg het meeste, dat op het terrein van onderwijs tot stand werd gebracht, kwam echter voort uit het initiatief van het bijzonder onderwijs.

Drie merkwaardige consequenties volgen daaruit.

Ten eerste: Wanneer inderdaad de overheid zich niet dan aarzelend met experimenten kan bezighouden, gericht op de vorming van persoonlijkheid en karakter in het onderwijs, dan zal ook in de neutrale sector het **bijzonder onderwijs** veld moeten winnen. Dit zou wel eens tot een totale ommekeer in de Nederlandse onderwijswetgeving kunnen leiden.

Ten tweede: Nog steeds gaat de differentiatie in ons onderwijs voort.

Hoe meer men echter ook deze gedifferentieerde scholen gaat stuwen in de richting van persoonlijkheids- en karakter-vorming, met des te meer recht eisen de ouders zeggenschap in deze school; eisen zij dus bijzonder onderwijs. Nu is de differentiatie op zichzelf al een duur beginsel.

Houdt men dan vast aan de gedachte, dat er in ieder geval een openbare school nodig is omdat deze nu eenmaal regel is, dan krijgt men de differentiatie dubbel op.

Wil de bijzondere school voorkomen, dat de overheid door de toestand van 's lands financiën wordt gedwongen ten aanzien van die gedifferentieerde takken van onderwijs terug te keren tot de negentiende eeuwse stelregel: het openbaar onderwijs normaal, het bijzonder uitzondering, dan zal de bijzondere school nieuwe vormen van samenwerking moeten ontwikkelen.

Wil men dus persoonlijkheids- en karakter-vorming in het zich steeds meer differentierende onderwijs handhaven, wil men ook in **die** geest het onderwijs vernieuwen, dan zal men in de kring van het bijzonder onderwijs zich open moeten stellen voor nieuwe vormen van samenwerking, waardoor niet meer het onderste uit de kan van de overheidsfinanciën wordt gepuurd. De deksel zou anders op de neus vallen.

Ten derde: Experimenteren met de onderwijsvernieuwing eist een zekere mate van vrijheid. De Nederlandse Grondwet kent al lang het beginsel van de vrijheid van onderwijs.

De overheid van de negentiende eeuw liet echter het bijzonder onderwijs vrij.... om armoe te lijden en zichzelf te helpen. De gelijkstelling bracht daar verandering in.. maar ten koste van de vrijheid. In naam van de kwaliteit van het onderwijs werd alles bij de wet geregeld.

Wanneer het leerprogram reeds zozeer is volgepropt, om niet te zeggen overladen, dat de leerlingen nauwelijks de tijd kunnen vinden om zich behoorlijk op hun eindexamen voor te bereiden, dan is die vrijheid om nog lessen toe te voegen, die de vernieuwing moeten brengen, een fictie.

Wil men dus ernst maken met de zaak van de onderwijsvernieuwing, dan zal men ernst moeten maken met de zaak van de vrijheid.

De zaak van de vrijheid.

De tijd van bezinning op de vrijheidsbeginselen, die aan het onderwijs en op de onderwijsbeginselen, die aan de vrijheid ten grondslag behoren te liggen is gekomen.

Ook deze laatste.

Geen volk kan waarlijk vrij zijn, wanneer het niet leert vrij te denken, vrij te oordelen over zijn eigen zaken, over zijn eigen belangen, over de dingen, die rondom heen in de wereld gebeuren. Geen volk kan waarlijk vrij zijn wanneer het zijn vrijheid niet kan gebruiken, wanneer het niet heeft geleerd die vrijheid op de juiste en meest verantwoorde wijze aan te wenden. Geen volk kan waarlijk vrij zijn indien het niet heeft geleerd in de zaken der gemeenschap zowel als in de zaken van zijn persoonlijk leven beginselvast te handelen. Beginselvast: dat is naar gezonde beginselen van staatkundig inzicht, van sociale rechtvaardigheid. Geen volk kan waarlijk vrij zijn indien het niet geleerd heeft te handelen naar het beginsel, ooit door de grote paedagoog Foerster zo uitgedrukt: vrij is men eerst wanneer men, ook in het gemeenschapsleven, in het staatkundig leven, handelt volgens zijn geweten.

Het was uit **die** vrijheid, dat Nederlandse beste mannen en vrouwen gedurende de jaren van dwang en terreur handelden toen zij daartegen in verzet kwamen en hun daden met de dood moesten bekopen. Déze dag, de dag van de vrijheid hebben zij niet meer aanschouwd maar op het moment, dat zij handelden, op het moment, dat zij voor het vuurpeloton stonden, wáren zij vrij.

Vrije mannen.

Mensen, die zich in de vrijheid kunnen bewegen, die in vrijheid hun weg naar gerechtigheid en welvaart weten te vinden, die in vrijheid hun weg weten te vinden tot hun Schepper.

Wanneer het onderwijs de nieuwe vrijheid waard wil zijn zal het deze mensen moeten vormen.

Koreaanse Campagne

De Verbondenen herwonnen een strook van 5 KM. over geheel het front

Tokio — Dertien Amerikaanse superforten van de basis Okinawa zijn door hevig vuur van het luchtafweergeschut naar de Noord-Koreaanse hoofdstad Pjongjang gevlogen en hebben daar met succes spoorwegemplavementen gebombardeerd, aldus een communiqué van de luchtmacht.

De superforten werd begeleid door Amerikaanse straalvliegtuigen van het type Sabre F-86. Vijandelijke vliegtuigen werden niet gezien. Verder werden stellingen en bevoorradingspunten langs de frontlinie gebombardeerd. Maandag werden in totaal 900 vluchten uitgevoerd.

Onder dekking van zware artillerie trekken de verbonden troepen langs het gehele 190 km. brede front in Korea op. Zij herwonnen een strook van ongeveer 5 km. breedte zonder tegenstand te ontmoeten. Patrouilles van de infanterie en tanks trokken Oeidjongboe, 19 km. ten Noorden van Tsjoentsjon binnen bij de 38e breedtegraad.

Minister van Landbouw ontslagen.

Poesan — President Syngman Rhee heeft de Zuid-Koreaanse minister van landbouw, Hon Tsjon, wegens onbekwaamheid ontslagen. Hij had reeds eerder de ministers van defensie, binnenlandse zaken en justitie ontslagen.

Groeiende luchtmacht.

Taipeh — Maandag meldde „China News" (een nationalistisch Chinees blad in het Engels) dat een internationale luchtmacht ter bestrijding van de Verenigde Naties in Korea in Mandsjoerije bijeen wordt gebracht. Zij is nu 900 vliegtuigen sterk en staat onder leiding van een Russische generaal. Eind Juni zal zij waarschijnlijk 1300 vliegtuigen tellen. Piloten uit Burma, India, Japan, communistisch China, de Sovjet-Unie en de Oosteuropese staten hebben bij deze luchtmacht dienst genomen. Bij Thoea, de hoofdstad van Sinkiang, wordt een oefenterrein voor Aziatische vliegers aangelegd, aldus het blad.

Arrestaties.

Hanoi — Franse troepen in het gebied van Kesat ten Oosten van Hanoi hebben 1000 personen gearresteerd, die verdacht worden van hulpverlening aan de opstandelingen.

PRESIDENT VAN OOSTENRIJK

Wenen. — De einduitslag van de eerste ronde der Oostenrijkse presidentverkiezingen is volgens het Centraal Stembureau als volgt: dr. Gleissner (Volkspartij) 40%, dr Koerner (Socialistische Partij) 39,1%, prof. Breitner (partijloos) 15,4%, Gottlieb Fiala (comm. partij) 5,1%. In totaal is dit 99,6%; de twee partijloze candidaten dr Ude en prof. Hainisch behaalden de resterende 0,4% der geldige stemmen.

Ontvlambare situatie

St Johns (Antigua). — Een brand, waarvan de oorzaak onbekend is, heeft Zaterdag de kantoren van de stadscommissaris van St Johns verwoest en die van het departement van openbare werken beschadigd. De werknemers van beide departementen waren sinds 2 Mei in staking, omdat enkele collega's geweigerd hadden op 1 Mei niet te werken. Volgens het blad „Star" weigerden de mannen naar hun werk terug te gaan, tenzij diegenen, die gewerkt hadden, ontslagen werden.

Aardbeving

Washington. — In de departementen Usulutan en San Miguel in de Midden-Amerikaanse republiek El Salvador, waar Zondag een aardbeving heeft gewoed, is de noodtoestand afgekondigd. Twintigduizend personen zijn dakloos en van voedsel verstoken. Volgens de ambassade van El Salvador te Washington zijn misschien wel 1.000 personen om het leven gekomen in Jucuapa, dat bijna geheel verwoest is. In dit niet-officiële cijfer zijn de persoonlijke ongevallen in Chinameca niet begrepen. Jucuapa telt 20.000 á 25.000 inwoners, Chinameca 15.000 á 20.000. Tijdens de aardbeving is te Chinameca een aantal gevangenen losgebroken. De meesten zijn door militairen weer ingerekend.

Lili Kraus viel ovationeel applaus ten deel

Doch de Stadsschouwburg was onderbezet

Onder auspiciën van de Curaçaose Kunstkring vond gisteravond in een Stadsschouwburg, waar nog te veel rijen leeg waren, een recital en tevens concert plaats door de welbekende pianiste Lili Kraus, die reeds in zovele van de grootste steden ter wereld triomphen heeft gevierd.

Dat deze pianiste van wereldnaam zich bereid heeft verklaard, om met ons plaatselijk amateurorkest op te treden, is een vriendelijkheid, die slechts van een hartelijke beminnelijke vrouw als Lili Kraus verwacht mag worden; een hartelijkheid en vriendelijkheid, die niet alleen gedemonstreerd werd door de woorden, die zij voor de pauze sprak uit dank aan den heer Boskaljon en de beide „Angels" (Chris en Lucila Engels) en de wijze waarop zij het kleine meisje omhelsde, dat haar aan het slot bloemen kwam aanbieden, maar ook en vooral door haar diep menselijk spel.

Het pogramma vermeldde hoofdzakelijk werken van de klassieken (Bach, Beethoven, Mozart, Haydn en Schubert), slechts eenmaal afgewisseld met enkele dansen en liederen van den hedendaagse componist Bartok. Het programma werd geopend met een enigszins fors gespeelde Chromatische fantasie en Fuga in d. kl. t. van Bach, waarna de kunstenaresse zich ten volle ontplooide in de sonate in E gr. t. Op. 109 van Beethoven met het aetherische Andante molto cantabile. De liederen en dansen van Bartok waren een volmaaktheid in rythme en kleur. Haydn's eenvoudige muziek (zijn sonates worden te weinig meer op het programma genomen) bekoorde opnieuw, vooral in de evenwichtige uitvoering, die Lili Kraus hiervan wist te geven. Maar ook in de fantastisch moeilijke Wandererfantasie van Schubert spreidde deze grote artiste een gemak ten toon, dat slechts de allergrootsten eigen kan zijn. Na nog enkele Laendlers als toegift te hebben gegeven, ging de pauze in, waarin de leden van het Curaçaos Philharmonisch Orkest o.l.v. R. Boskaljon gelegenheid hadden, hun plaats in te nemen op het podium. In het concert No 20 in d. kl. t. van Mozart hield Lili Kraus zich in het eerste en derde deel op uiterst sympathieke wijze kennelijk in toom, om het orkest niet geheel te overvleugelen, om zich slechts in de prachtige Romance ten volle te geven. Het C.P.O. speelde op zijn best (hier en daar konden wij zelfs onder de begeestering van de grote pianiste heel goede prestaties opmerken), maar kon toch niet voorkomen, dat het gebrek aan blazers zich in het totaalbeeld opnieuw deed voelen. Een dankbaar publiek bracht Lili Kraus zowel aan het slot als in de pauze een staande ovatie voor dit concert, dat het Curaçaose publiek slechts zelden in de gelegenheid is om te beluisteren.

W. H.

De tandheelkundige verzorging bij de politie

Vóór de laatste reorganisatie van de politie genoot al het personeel van de korpsen Militaire Politie, Burgerpolitie en Veldwacht voor zich vrije tandheelkundige behandeling.

De leden van het Korps Militaire Politietroepen ontleenden deze aanspraak voor zich en vrije geneeskundige behandeling en verpleging voor zich en hun gezin aan de omstandigheid, dat zij deel uitmaakten van het militair personeel der landmacht in West-Indië, als militairen bij de troepen in Curaçao.

Eerder reeds werd betoogd, dat, alhoewel in principe gestreefd moest worden naar uniformiteit van regeling betreffende de rechtspositie van landsdienaren, rekening moest worden gehouden met het feit, dat de leden van de drie op dat ogenblik bestaande politiekorpsen aanspraak hadden op vrije geneeskundige behandeling en verpleging voor zich en hun gezin. Daar het enerzijds niet billijk voorkwam de eenmaal verkregen rechten in te korten, anderzijds een uniforme regeling ten aanzien van de rechtspositie van landsdienaren moet worden nagestreefd, werd voorgesteld, dat voor het nieuw aan te werven personeel de algemene regeling voor landsdienaren van toepassing zou worden verklaard, terwijl voor het politiepersoneel van de drie politiekorpsen hetwelk tot het nieuwe politiekorps overging, als overgangsmaatregel de bestaande aanspraken op vrije geneeskundige behandeling en verpleging bleven bestaan. Hiermede hebben de Staten zich accoord verklaard.

Een en ander is vastgesteld in artikel 11 van de landsverordening van 19 October 1948. Uit alle gewisselde stukken blijkt, dat het Bestuur noch de Staten wilden tornen aan verkregen rechten.

De tekst van de landsverordening voornoemd spreekt alleen over geneeskundige behandeling en verpleging, hetwelk naar het oordeel van deskundigen de tandheelkundige behandeling niet zonder meer insluit. Het gevolg van een en ander is geweest, dat het personeel van de politie aan de hand van de tekst van artikel 11 van die landsverordening geen aanspraak kan doen gelden op vrije tandheelkundige behandeling.

Naar de mening van het Lid van de RR voor justitie is bij de vaststelling van de Politieregeling 1948 gedacht aan het handhaven van **alle verkregen rechten,** en is het niet de bedoeling geweest de tandheelkundige behandeling daarbij uit te sluiten. Het voorgestelde artikel 11 voorziet derhalve in het behoud der aanspraak op tandheelkundige behandeling door het daarin genoemde politie-personeel.

Ondergetekende vermeent, dat de wetgever moreel gebonden is de aanspraken op vrije geneeskundige behandeling en verpleging van de politie in dier voege te wijzigen, dat ook het recht op vrije tandheelkundige behandeling wordt erkend en wel met terug werkende kracht tot de datum van reorganisatie der politie, zijnde 1 October 1949.

GROOT FATIMA FEEST.

Evenals vorige jaren zullen de bewoners van Suffisantdorp ook dit jaar op Zondag 13 Mei (1e Pinksterdag) plechtig het feest vieren van O. L. Vr. van Fatima.

Programma.

Om 7.00 uur 's morgens: Plechtige H. Mis in de Kapel van Suffisantdorp (salon 17). Deze H. Mis wordt gezongen door het koor van St. Anselmus. Na de H. Mis zal het beeld van Fatima in plechtige processie worden overgebracht van de Kapel naar het theater van Suffisantdorp. Bruidjes gekleed in wit met blauwe sjerp zullen het beeld escorteren.

Om 19.00 uur 's avonds: Plechtig Lof met preek in de Papiamentse taal door de Zeereerw. Pastoor Bartel. Daarna in de Spaanse taal. Na het Lof plechtige kaarsen-processie door Suffisantdorp vanaf het theater naar Salon 17.

RADIOTELEFOON EN TELEGRAAFVERKEER. IN CIJFERS.

Door de LRTD werden in April 1951 ontvangen 8450 telegrammen met een totaal van 142.764 woorden (v.m. 9455 tgmn. met 159.010 wdn.) en verzonden 8116 telegrammen met een totaal van 138.185 woorden (v.m. 9313 tgmn met 155.077 wdn.)

Er werden gedurende deze maand 433 binnenlandse gesprekgen gevoerd met een totaal van 1661 minuten (v.m. 431 gespr. met 1566 min.) en 408 buitenlandse gesprekken met een totaal van 2200 minuten (v.m. 448 gespr. met 2253 min.).

HET BUDGETRECHT IS EEN WASSEN NEUS.

Gisteren werd een aanvang gemaakt met de uitbetaling van de ongeveer *f* 120.000.— aan een aantal douaneambtenaren, die niet het volle pond hebben gekregen toen de salaris herziening werd doorgevoerd.

Wij schreven hierover reeds eerder en vroegen ons af hoe deze uitgaven gedekt waren. Wij gingen toen van de veronderstelling uit, dat men het budgetrecht van de Staten zou onderwerpen. van de Staten zou erkennen en eerst een en ander aan de goedkeuring van de Staten zou onderwerpen.

Met een voortvarendheid, welke zijn verklaring schijnt te vinden in de politieke achtergronden welke met deze uitbetaling zijn verbonden, is men echter reeds overgegaan tot uitbetaling zonder overigens de Staten daarin te kennen. Er wordt dikwijls op gehamerd, het budgetrecht van de Staten niet aan te tasten. maar het helpt weinig. Vooral wanneer er verkiezingen op komst zijn ....

Het kronkelpad van 'smensen pogen.

Ibi patria, ubi bene

In de kwartfinale van de competitie om de Provençaalse beker speelde de ploeg van Hateau-Gombert uit Marseille tegen het elftal van Miramas. In de tweede helft ontstond een heftig handgemeen tussen de spelers van beide ploegen als gevolg van een beslissing van de scheidsrechter en het duurde niet lang, of het publiek koos partij. Men had het vooral op de scheidsrechter begrepen, die zich gelukkig mocht prijzen, dat de politie ten tonele verscheen op het moment, dat het er bedenkelijk voor hem begon uit te zien. Hij verliet het terrein tenslotte in de dievenwagen, het enige afdoende middel om hem tegen de woede van de opgewonden toeschouwers te beschermen.

Muzikale vliegen

De inwoners van Meppel hebben zich vaak afgevraagd wat er toch aan de hand is met het carillon, dat de stad na de bevrijding had gekregen. Telkens na een paar maanden sloeg het carillon „op hol", met het resultaat, dat men elk kwartier het gehele programma te horen kreeg.

Thans hebben B. en W. van Meppel de oorzaak van dit „op hol slaan" onthuld. Dit carillon wordt niet in beweging gebracht met een trommel, maar met een band. Het is gebleken, dat dode vliegen deze band als laatste rustplaats kozen. Daardoor werd het mechanisme in de war gebracht.

Coulante rechtsbedeling

Een Amerikaan, die Johannesburg verliet om zich naar Kaapstad te begeven en vandaar met de boot naar de Verenigde Staten terug te gaan, miste op het Johannesburgse station zijn actetas, de 5 minuten later een op heterdaad betrapte dief uit handen werd genomen.

Twee dagen later hield de rechter 's morgens vroeg strafzitting, veroordeelde de dief en het corpus delicti werd onmiddellijk per vliegtuig naar Kaapstad gezonden, waar het, nog vóór het vertrek van de boot, aan de rechtmatige eigenaar werd overhandigd.

Dag !

Volgens een persbericht, dat onlangs hier ontvangen werd, heeft een klein vliegtuig de hoofden van vier mensen afgesneden, toen het met de vleugels een afscheidsgroet bracht op het vliegveld Encarnación te Paraguay. Zij waren vrienden, die gekomen waren om afscheid te nemen van een luitenant van de Paraguayse luchtmacht, die op weg was naar Brazilië.

Het geweten klopte.

Tijdens de evacuatietocht naar Groningen in de winter 1944—1945 miste de familie Deenen uit Lomm (Limburg) op zekere dag een horloge, een trouwring, een gouden kettinkje en enkele kledingstukken. De diefstal werd nooit opgehelderd. Dezer dagen werd des avonds bij de familie, die thans weer in Lomm woont, op de deur geklopt. Toen men open deed, was er echter niemand te zien. De volgende morgen vond men in een pakje voor de deur de sinds zes jaar vermiste trouwring.

Brandend nieuws

In de Ingezonde Stukken van de „Times" wordt op het ogenblik met vuur geredetwist over de verbrandingswaarde van het degelijke Londense blad.

De aanleiding hiertoe vormt de klacht van enige dagen geleden van een abonné, dat de „Times" niets waard is voor het aanmaken van kachels! Hij dreigde over te lopen naar een krant, „welke een grotere ontvlambaarheid bezit".

Deze uitdaging lieten de trouwe „Times"-lezers niet op zich zitten. „Ons exemplaar van de „Times" brandt prachtig en kan door zijn hoge kwaliteiten worden gebruikt als een harde kern, welke hout vervangt en bespaart", zo schreef een van hen. Een ander was van mening, dat de klacht afkomstig was van iemand, die de krant alleen maar even had ingezien, waaraan hij toevoegde, dat deze „vlugger vlam zou vatten, indien ze eerst was gelezen."

De ontvlambaarheid liet andere lezers koud. Zij hadden slechts oog voor het extra grote formaat van de Times", waardoor deze „een huishoudelijke schat is voor het bedekken van planken en kasten".

Lezende mensen, gelukkige mensen,

In de nacht van Zaterdag op Zondag werd het echtpaar M. aan de Grotstraat te Venraay opgeschrikt door gestommel op de verdieping gelijkvloers. De heer des huizes vermande zich, schoot in de kleren en trok op de indringer af, terwijl zijn echtgenote zich bij het raam posteerde en trachtte de buren te alarmeren. De heer M. kreeg contact met de insluiper en er speelden zich in het duister opwindende tonelen af, waarbij er van weerszijden zwaar met het lossen van revolverschoten werd gedreigd. De heer M. slaagde er tenslotte in de „vijand" te overrompelen en tot zijn grote verbazing bleek het zijn eigen zoon te zijn. Bij wijze van „April-grap" had deze een inbraak geënsceneerd, zulks blijkbaar onder invloed van de detective-verhalen, die vader M. in zijn eigen boekhandel rijkelijk voorhanden heeft.

AGENDA

WEST-END: „Fatima terra de Fe" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „Our very own" 19 uur; „They died with their boots on" 21 uur.

ROXY: „White savage" 19 uur; „The enforcer" 21 uur.

APOTHEKEN: De weekdiensten der apotheken worden waargenomen door: **Botica Excelsior,** Herenstraat 4, tel. 2004 en **Botica Americana,** Bredestraat 157 (O.), tel. 3636.

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst, A. Visser van 7 — 15 uur, tel. 1193.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN:
Kantoor Hato: werkdagen van 07.00 — 18.45
Kantoor Handelskade 6; werkdagen van 07.00 — 19.45.
Kantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw); dageliiks dag en nacht.

WIT-GELE KRUIS: De nachtdienst der verpleegsters wordt waargenomen door: Zuster Verhooren, Marktsraat 1, tel. 1836.

CUROM.

Dinsdag: 17.30 Voor de kleinere kinderen; 17.50 Curom Concert Podium; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament: 19.30 „Wat de handel biedt"; 20.30 „Verzen dezer eeuw"; 20.45 „De klok heit negen, negen heit de klok!"; 21.40 Gramofoonplaten; 21.55 Nieuws en Sluiting.

P.C.

Dinsdag: 19.00 Nieuws; 19.12 Intermezzo; 19.15 Brieven van Luisteraars; 19.27 „Disconieuws"; 19.50 Nederlandse kroniek: **West Indische rubriek:** Professor Dr van Praag herdenkt de 500e geboo... van Koningin Isabella van Castilië; Nieuws voor de West; 20.35 „De Flierefluiters"; 20.46 Persoverzicht; Avondgebed: Pater I. Mijnsbergen; Nieuws en Sluiting.

AVROS.

Dinsdag: 16.00 Reclame; 16.30 Voor jarigen; 17.00 Omroep-advertenties; Naar bed; 17.25 Reclame en muziek; Voor Jarigen; 18.00 Sportpraatje; Nieuws; 19.01 Harmonica Swingband; 20.1.. Gezinsweek; 20.00 Advertenties; Surinam Pretty boys; 20.55 Nieuws en ...ting.

EMMASTAD

Telegram Afdeling: 23.00 — 7.30 ... H. Helweg, tel. 2080.

Personeel Afdeling: B. Lansink, tel. —2141, Hot. N.P.; b.g.g. tel. 2400 of S. H. Tiesma, tel. 2030.

Materialen Afdeling: H. A. Scho... JD Ficusweg 19, tel. 4326.

C.S.M

Rederij: G. de Rooy, tel. 2076.

Scheepsagentschap: 08.00 — 23.00 kantoor, tel. 2458—2551; 18.00 — 19.0.. A. Bloemink, tel. 2288.

Dok Afdeling: W. J. v.d. Heydt, tel. ...

Bioscoop: Dinsdag: „Backstreet". To... boven 16 jaar.

De Kaper van Nantes

door

JOH. VAN HULZEN

Er waren volgens hem nog objecten genoeg. De vredesonderhandelingen waren nu al een jaar aan de gang, maar het bleef intussen oorlog, en de West was een onuitputtelijk jachtveld. In Europa was niets te beleven voor een marine-man met ambitie. Je moest er vechten om een commando-post op een rotte kast: Er waren te veel gegadigden met hof-relaties. Je wist, wat je had, maar niet, wat krijgen zou.

Dan was er nog iets anders, waarover hij inzat. Die oude processen, waarin nog geen uitspraak was gedaan, vervulden hem met wrevel. De convooigelden van de jaren 1710 tot 1712, waarop hij absoluut rècht had, waren nog altijd niet verrekend. Zowel de heren van Marseille als het Spaanse gouvernement stonden bij hem in het krijt. Naar zijn stellige overtuiging hadden ze hem in de nek gekeken en misbruik gemaakt van zijn vertrouwen, zijn vaderlandsliefde.

Verder hingen hem de Toulonse eisen nog boven het hoofd, de restitutie van bewapeningskosten van convooiers. Al waren die eisen te krankzinnig om ze serieus te nemen, er gebeurden wel gekker dingen in Frankrijk waar het recht op de straten struikelde. En het ellendige was, dat hij uit het dossier der stukken, der recepissen, cognossementen, rederscontracten en ministeriële garanties niet meer wijs kon worden. Zonder juridische hulp kwam hij er niet, vreesde hij.

Nog ingewikkelder lag hem de zaak der algemene afrekening van deze expeditie naar de Antillen. De belangen der vijf Marseillaanse compagnons, die de tocht voor een aanzienlijk deel gefinancieerd hadden, en de belangen van de staat schoven over elkander heen. Ze waren zo verweven en verward, dat het hem duizelde. Wanneer hij het archief er van doorbladerde, werd hij er onpasselijk van. Hij zag er geen gat in. Soms had hij er spijt van, die hele duistere paperassenrommel niet in het wrak van de **Neptune** gelaten te hebben. Dan was er niets meer te reconstrueren.

En wat zou hij nu zelf aan deze tocht, aan de millioenenbuit verdiend hebben, exclusief zijn manke poot? Hij wist het niet, hij wist het op geen stukken na. Er waren zoveel onzekere factoren, twijfelachtige posten als die twee en een kwart ton aan wissels en effecten. Neen, het was te verstaan, dat hij tegen de afwikkeling van al die zaken in Frankrijk opzag. Hij zat in een doolhof.

Kon hij maar hier blijven, in de Antillen, in zijn Antillen en die vertrouwde wateren hier.

Wanneer hij 's avonds de vrijbuiters van Guadaloupe en Domingo en Tortugas onder de mast met gedempte stemmen hun oud — Spaanse zeemansliedjes hoorde zingen bij banjo en dwarsfluit, dan bekroop hem een heimwee naar dat onbekommerde, eenvoudige boekaniersbestaan en zou hij alles, alles willen geven, kajuit en rang incluis, voor hun vrijheid, hun onafhankelijkheid en zorgeloze romantiek. Zij hadden ten minste hun buideltje, hun rotsvast saldo, notarieel gecontracteerd, en wie daaraan waagde te tornen, liep een kwade kans overhoop geschoten of gestoken te worden . Zij konden zich recht verschaffen.

Maar hij, Cassard, wat kon hij doen tegen de geraffineerde flessetrekkerij van die doortrapte Zuid-Fransen?

Er was echter één lichtpunt voor hem. Hij geloofde in de rechtvaardigheid van de koning. Deze zou zijn verdiensten erkennen, waarderen, belonen; hem in bescherming nemen tegen de chicanes van hebzuchtige reders en vitterige ambtenaren. Hij zou begrijpen, billijken, loven, dat Cassard langer uitgebleven was dan de letter der instructie hem toestond. Hij had 's konings instructies naar de geest uitgevoerd, de vijand geschaad èn geplunderd, gebrandschat. Bovendien had 's konings marine in de West schrik verspreid, roem verworven. Misschien zou hem in Martinique al meer weten. Misschien lagen er wel orders voor hem, hier te blijven en door te gaan met andere ondernemingen, nu tegen de Engelse eilanden.

Bij de nadering van Martinique riep de uitkijk, dat er schepen in zicht waren, in de baai. Cassard richtte zijn kijker. Men liep te hoop aan verschansing. Zieken kropen uit hun kooi naar boven op het gerucht en geroep, dat er iets bijzonders te zien was. Officieren groepten om hun commandant en maakten gissingen.

„Misschien Engelsen," zei de zwaartillende Baudeville.

Cassard antwoordde niet, maar hij hoopte, dat het Britten waren om een tegenaanslag op Martinique uit te voeren. Het zou niet mogelijk zijn, dat zij Montserrat en Antigues wilden wreken. Dan kwam hij juist intijds.

Snel vervloog die hoop, want iemand met een betere kijker ontdekte Franse vlaggen. En toen men de hoek omvoer, zag Cassard, tot zijn verbazing een Frans eskader voor anker liggen. Rustig voeren slopen af en aan, terwijl langs het strand het volk te hoop liep. Tromgeroffel, Trompetsignalen! Zie dat gewuif, hoor dat gejuich van de wal en de schepen bij de herkenning, de nadering van het terugkerende eskader!

Voorzichtig zochten de **Téméraire,** de **Parfait,** de **Medusa,** de **Vestale,** die afgevaren, doodvermoeide, trouwen kielen hun ...kerplaats naast de nieuwe... in de schone baai. En te... ze nadeinden was het, ... dankten en negen voor welkom van Martinique.

Want steeds meer volk k... uit het stadje naar de baai het snel verspreide nieuws lang verwachte bericht: ... sard terug van Curaçao!" Ja, had dat nest van Hollandse ... delaars met zijn faam van ... dom en onaantastbaarheid gerand, veroverd, gebrandschat... Voor het eerst in deze lange oorlog. Leve Cassard! ... tembare! Leve Frankrijk! ... de koning!

Dat hij hinkte, dus gekw... was op deze expeditie, was ... tot meerdere glorie. Hij ... er door in de achting van ... chauvinistische Martiniq... Een commandeur, die zich ... ontzag, gelijk zoveel andere, die niet van uit een kogel... kamp de operaties leidde, ... zich midden in het gevaar het strijdgewoel waagde.